

VAN PEPER- PLANT TOT PLUK- WEIDE

De natuur zoveel mogelijk de natuur laten zijn. Dat is de missie van Erwin Schuitemaker (32) en Merel Smal (30). Wat begon met een peperplantje op het balkon van Merel, groeide uit tot een forse moestuin én de Plukweide waar biologisch geteelde bloemen geplukt kunnen worden.

Tekst: Judith van der Wildt **Foto's:** Stephanie Driessen

Even lijkt het alsof ik in een schilderij van Monet stap wanneer ik de Plukweide in Haarlem op loop. Het zonlicht valt zacht op de zomerse bloemenzee, en als ik goed kijk zie ik tussen de kleurenpracht Merel en haar moeder, beiden met een strohoed op, gehurkt tussen de bloemen aan het werk. Verderop helpt Erwin nieuwe plukkers op weg met wat pluktips, een schaar en een mandje. Aan de tafel maken twee meisjes met hun oma boeketjes van de bloemen die ze samen hebben geplukt, en een vaste plukster loopt rechtstreeks op de dahlia's af en roept bij het weggaan naar Merel: 'Doe de groeten aan je vader!'. Je voelt het meteen als je hier bent: de Plukweide is van iedereen.

Op de volkstuin

Als klein meisje kwam Merel al bij haar opa en oma op de volkstuin. Daar is het spreekwoordelijke zaadje geplant. Het begon met een peperplantje op haar balkon, en voordat ze het wist stond het er vol met plantjes, stekjes, groenten en kruiden en verlangde ze toch echt naar een tuin. Samen met haar moeder zette ze de stap naar een volkstuin, of beter gezegd 'natuurtuin', want natuurlijk tuinieren

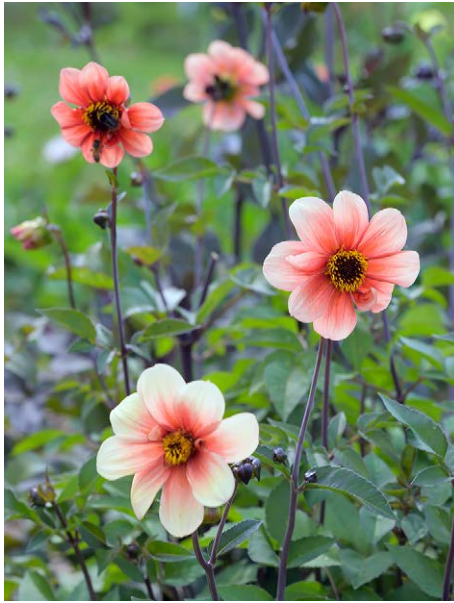
is het motto. Niet veel later volgde haar vader met Erwin op de tuin ernaast. Hoe meer tijd ze in de tuin investeren, hoe enthousiaster Erwin en Merel worden over concepten als zelfvoorzienend zijn en regeneratieve landbouw. Wat zou er voor nodig zijn om die concepten verder te integreren en uiteindelijk misschien zelfs je brood mee te verdienen? Merels favoriete

website om daarachter te komen, was die van Warmonderhof, het opleidingscollectief voor biodynamische landbouw, en dan met name de vacaturepagina. Daar stuitte ze op een dag op een oproep van Myrthe, die een opvolgster zocht voor het beheren van de Plukweide in Haarlem. Even leek het te mooi om waar te zijn, maar niets bleek minder waar...

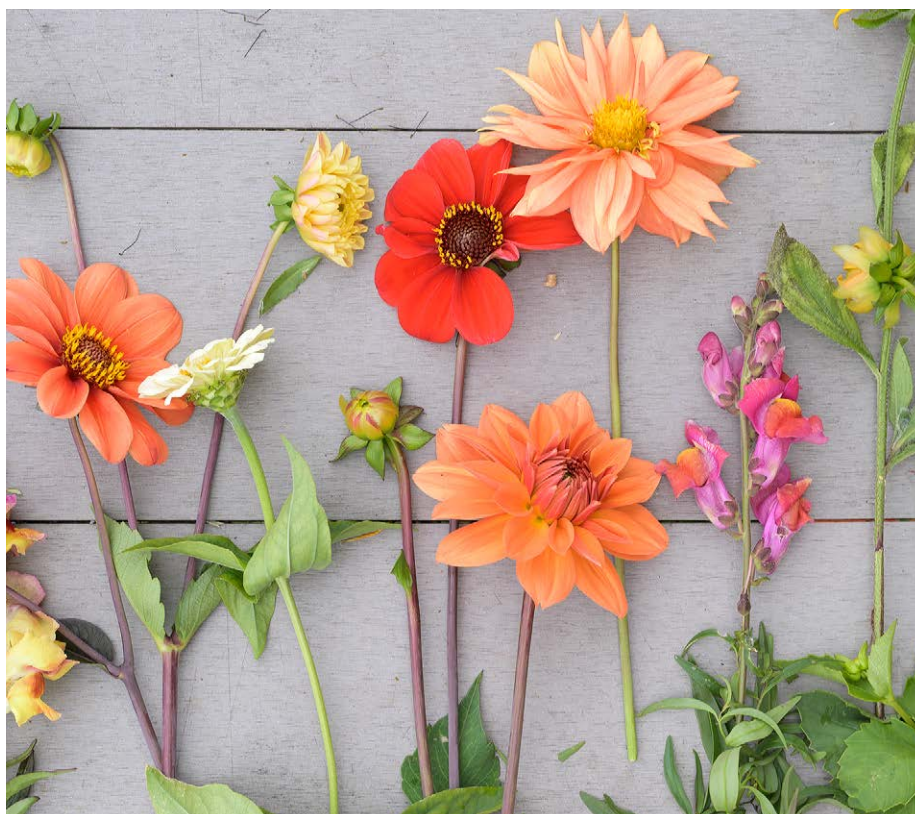
A woman with blonde hair, seen from behind, is walking through a lush garden. She is wearing a black halter-neck top and a long, flowing skirt with a red and black floral pattern. She holds a pair of scissors in her right hand. The garden is filled with various plants, including tall green stalks and purple flowers. In the background, there is a red building and large trees under a bright sky.

‘Soms pakten we
het te groots aan,
dan weer waren we
te voorzichtig. Het
kostte even tijd om er
gevoel bij te krijgen.’

Voetbalveld in bloei

De Plukweide ligt samen met Tuinderij de Waardering en Stichting Ecoring Haarlem op de voormalige voetbalvelden van v.v. Young Boys in Haarlem. Myrthe heeft er een prachtige basis gelegd, van waaruit Erwin en Merel het verder konden vormgeven en hun eigen kleur konden gaan geven. Ze draaiden eerst mee met Myrthe op de zaterdagen, en geleidelijk aan breidde zich dat uit. Na een mooie reis door Marokko hakten ze de knoop door en besloten ze echt voor de Plukweide te gaan. Dat was een proces van keuzes maken. “Hoe je omgaat met de natuur is ook een proces van keuzes maken”, benadrukt Erwin. “Ook wij zijn er niet voor naar school geweest, maar maakten de keuze vanuit een ideologie en zie hier het resultaat! Ook jij kunt beginnen met één peperplantje op je balkon.” En er waren meer keuzes te maken. Erwin zegde zijn fulltime baan op, en toen waren ze de eigenaren van een voetbalveld met een paar bloemen en een keet erop. Ze startten met groenbemers, maakten bedden en leerden veelal door te doen, te kijken en nieuwsgierig te zijn. Ze professionaliseerden de website en verdere communicatie, richtten zich op de sociale

ochtend plukken met zeventien vrijeschooldocenten niets van te zien is.

Beginnersfouten

Klein beginnen, IJsheiligen afwachten en niet te veel verschillende soorten bloemen willen. Dat waren de drie meest gehoorde

soms maar 30 bloemzaadjes. Daar hebben we veel van zien mislukken, we hebben in de winter met ijskoud sloopwater allerlei knollen staan afspoelen, even opwarmen met een kop thee in de pipowagen en daarna weer dapper verder met proberen, kijken en genieten van successen. Soms paktten we het te groots aan, dan weer waren we te voorzichtig. Het kostte even tijd om er gevoel bij te krijgen. We zijn zó nieuwsgierig naar hoe het werkt, hoe we het groeiproces kunnen optimaliseren, hoe we de natuur zoveel mogelijk de natuur kunnen laten zijn en hoe we dat kunnen delen met anderen. Dat hield ons gaande. En juist die beginnersfouten zijn een waardevolle leerschool gebleken.” Wanneer je de Plukweide benadert vanuit een ideologie in plaats van vanuit een verdienmodel ontstaat er ruimte om een stapje terug te doen, en daarin blijkt de kracht te zitten. Goed kijken naar wat er gebeurt, wat er werkt en wat niet, genieten van wat er is en dat delen met anderen, daar worden Erwin en Merel zichtbaar blij van. Doordat ze er beiden

Erwin benadert de tuin vrij systematisch, Merel deint mee op het ritme van de natuur en heeft oog voor de kleuren, verrassingen en uitdagingen.

interactie met de mensen die komen plukken, verzamelden een groep vrijwilligers om zich heen en verdiepten zich steeds meer in natuurlijk tuinieren. Ze struinen internet af op zoek naar biologische knollen en hebben inmiddels zó'n rijk gevuld bloemenveld dat er zelfs na een

tips toen ze het bloemen-avontuur begonnen. Of ze zich die tips ter harte hebben genomen? “Nee niet echt”, lachen ze, “we waren over-enthousiast! We maakten een zaaiplan in de winter. Online werden we op minstens 100 soorten bloemen op slag verliefd en we kochten talloze zakjes met

‘Het idee dat die bloemen een
mooi plekje bij mensen thuis
krijgen, dat is toch te gek!?’

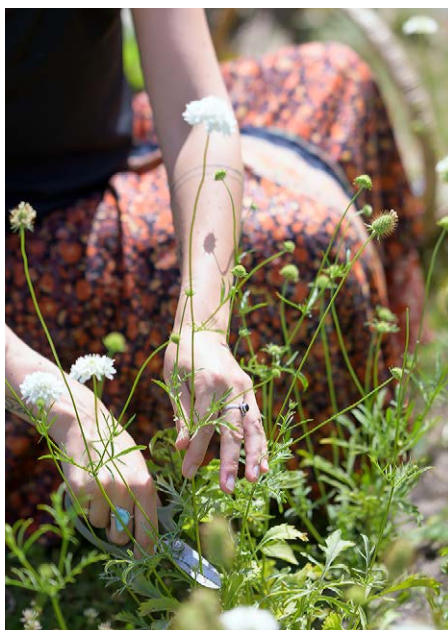
parttime naast werken is er geen financiële afhankelijkheid van de Plukweide, en dat geeft speelruimte en vrijheid die de tuinen goede komt. “Dat mensen het gewoon durven om juist die allermooiste bloemen te knippen, en het idee dat die bloemen een mooi plekje bij mensen thuis krijgen, dat is toch te gek?!”

Samenwerken

Erwin benadert de tuin, met zijn achtergrond in sustainable design, vrij systematisch en is voortdurend bezig de processen en omstandigheden te optimaliseren waarbinnen de natuur zoveel mogelijk haar gang kan gaan. Vol trots laat hij me compostbakken, wormen en het schuurtje zien waar bloemen hangen te drogen. Merel deint mee op het ritme van de natuur en heeft oog voor de kleuren, verrassingen en uitdagingen die de seizoenen met zich meebrengen. Samen leren ze steeds meer te vertrouwen op de cyclus van de natuur. Het blijkt een combinatie van kwaliteiten die maakt dat het samen bestieren van de Plukweide ze heel goed af gaat.

Mensen zijn tegenwoordig gewend dat vrijwel alle soorten bloemen op ieder moment van het jaar verkrijgbaar zijn. Wat men zich vaak niet realiseert, is dat dat niet voortkomt uit natuurlijke processen, maar dat daar processen voor nodig zijn die zeer schadelijk zijn voor de aarde. Denk aan de kassen, kunstmest en het transport. De Pluktuin leert je te zien hoe het ook kan. Natuurlijke bemesting, geen kassen maar bloemen die passen bij het seizoen en geen transport maar een bosje bloemen rechtstreeks van het veld in je vaas. De Plukweide is aangesloten bij Slow Flowers (www.slowflowers.nl, red.) en Erwin en Merel gaan soms zelfs nog verder dan wat biologische bloementeel als richtlijnen stelt.

Vanuit alle hoeken van Haarlem én omstreken komen jong en oud plukken. De tuin blijkt voor veel mensen ook een inspiratiebron. Een keramiste gaf er een workshop, mensen komen er fotografe-

ren en weer anderen organiseren er een groepsactiviteit. De Plukweide mag in elk geval nog twee jaar bestaan, daarna heeft de gemeente Haarlem mogelijk andere plannen met de locatie. Die tijdelijkheid maakt dat Erwin en Merel het project hebben aangedurfd, maar het brengt ook beperkingen met zich mee. Zo zul je geen pioenrozen of fruitbomen tegenkomen op de Plukweide. Die hebben een paar jaar nodig, en die tijd is er mogelijk niet.

Geluk in een vaasje

De gunfactor die Erwin en Merel hebben is groot, en als je een kijkje neemt op de Plukweide begrijp je direct waarom. Een bevriende bierbrouwer doneert houten tonnen, burens komen planten brengen en vrijwilligers steken er graag de handen uit de mouwen. Er zijn veel vaste plukkers

met wie in de loop der tijd een waardevol contact is opgebouwd. Na mijn gesprek met Erwin en Merel loop ik nog even de Plukweide op. Over de ongemaaide paden (fijn voor de vlinders en bijtjes!) struin ik tussen de zomerbloemen door, op zoek naar mijn favoriet: de korenbloem! Die blijkt er te staan in prachtig blauw, paars, roze en wit. Thuis zet ik dit geluk in mijn mooiste vaasje. Binnenkort ga ik terug, met mijn kindjes, om een boeketje voor oma te plukken.

NIEUWSGIERIG?

Neem een kijkje op www.plukweide.nl of kom zelf een boeketje plukken op de Plukweide aan het Tennispad 2 te Haarlem.